



**Zajedničko mišljenje 1/2021  
Europskog odbora za zaštitu  
podataka i Europskog nadzornika  
za zaštitu podataka o Provedbenoj  
odluci Europske komisije o  
standardnim ugovornim  
klauzulama između voditelja  
obrade i izvršitelja obrade**

u pogledu pitanja iz članka 28. stavka 7.  
Uredbe (EU) 2016/679 i članka 29. stavka 7.  
Uredbe (EU) 2018/1725



## SADRŽAJ

1	Kontekst .....	4
2	Područje primjene mišljenja.....	5
3	Opće obrazloženje u pogledu nacrtu odluke i nacrtu standardnih ugovornih klauzula.....	5
3.1	Opće napomene.....	5
3.2	Objašnjenje primijenjene metodologije i strukture dokumenta .....	6
4	Analiza nacrtu odluke i njezina priloga.....	6
4.1	Glavne napomene o nacrtu odluke.....	6
4.1.1	O području primjene Odluke i povezivanju s drugim skupom nacrtu standardnih ugovornih klauzula za prijenose.....	6
4.2	Glavne napomene o Prilogu Provedbenoj odluci Komisije.....	7
4.2.1	Namjena i područje primjene (klauzula 1. nacrtu standardnih ugovornih klauzula).....	7
4.2.2	Nepromjenjivost (klauzula 2. nacrtu standardnih ugovornih klauzula).....	8
4.2.3	Klauzula o pristupanju (klauzula 5. nacrtu standardnih ugovornih klauzula).....	8
4.2.4	Obveze stranaka (klauzula 7. nacrtu standardnih ugovornih klauzula).....	8
4.2.5	Prava ispitanika (klauzula 8. nacrtu standardnih ugovornih klauzula).....	10
4.2.6	Prilozi nacrtu standardnih ugovornih klauzula .....	11

## Europski odbor za zaštitu podataka i Europski nadzornik za zaštitu podataka

uzimajući u obzir članak 42. stavak 2. Uredbe (EU) 2018/1725 od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ („EUDPR“),

uzimajući u obzir Sporazum o EGP-u, a posebno njegov Prilog XI. i Protokol 37., kako su izmijenjeni Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 154/2018 od 6. srpnja 2018.<sup>1</sup>,

### DONIJELI SU SLJEDEĆE ZAJEDNIČKO MIŠLJENJE

## 1 KONTEKST

1. U kontekstu odnosa voditelja obrade i izvršitelja obrade ili više izvršitelja obrade za obradu osobnih podataka člankom 28. Uredbe (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ („GDPR“) utvrđuju se niz odredbi o uspostavi posebnog ugovora između uključenih strana te obvezne odredbe koje bi u njega trebale biti uključene.
2. U skladu s člankom 28. stavkom 3. GDPR-a obrada koju provodi izvršitelj obrade uređuje se ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu s pravom Unije ili pravom države članice koji obvezuje izvršitelja obrade u odnosu na voditelja obrade te kojim se utvrđuje niz konkretnih aspekata uređenja ugovornog odnosa između stranaka. To uključuje, među ostalim, predmet i trajanje obrade, njezinu prirodu i namjenu, vrstu osobnih podataka i kategorije ispitanika. Člankom 28. stavkom 4. predviđaju se dodatni zahtjevi ako izvršitelj obrade angažira drugog izvršitelja obrade za provođenje posebnih aktivnosti obrade u ime voditelja obrade.
3. Na temelju članka 28. stavka 6. GDPR-a, ne dovodeći u pitanje pojedinačni ugovor između voditelja obrade i izvršitelja obrade, ugovor ili drugi pravni akt iz članka 28. stavaka 3. i 4. GDPR-a može se temeljiti, u cijelosti ili djelomično, na standardnim ugovornim klauzulama. Te standardne ugovorne klauzule potrebno je donijeti za pitanja iz stavaka 3. i 4.
4. Člankom 28. stavkom 7. GDPR-a predviđa se da Komisija može utvrditi standardne ugovorne klauzule u pogledu pitanja iz stavaka 3. i 4. tog članka i u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 93. stavka 2.
5. EUDPR-om se utvrđuju pravila o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka u institucijama i tijelima Unije te pravila povezana sa slobodnim kretanjem osobnih podataka među njima ili prema drugim primateljima koji imaju poslovni nastan u Uniji.
6. Članak 29. stavci 3., 4. i 7. EUDPR-a sadržavaju zahtjeve slične onima iz članka 28. stavaka 3., 4. i 7. GDPR-a. To je opravdano činjenicom da su, u svrhu dosljednog pristupa zaštiti osobnih podataka u cijeloj Uniji i slobodnog kretanja osobnih podataka unutar Unije, pravila o zaštiti podataka koja se primjenjuju na javni sektor u državama članicama i pravila o zaštiti podataka za institucije, tijela, urede i agencije Unije u najvećoj mogućoj mjeri usklađena.

---

<sup>1</sup> Upućivanja na „države članice“ u ovom mišljenju treba tumačiti kao upućivanja na „države članice EGP-a“.

## 2 PODRUČJE PRIMJENE MIŠLJENJA

7. Komisija je 12. studenoga 2020. objavila:
  - J) Nacrt provedbene odluke Komisije o standardnim ugovornim klauzulama između voditelja obrade i izvršitelja obrade u pogledu pitanja iz članka 28. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 29. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/1725 („nacrt odluke“)
  - J) Nacrt priloga Provedbenoj odluci Komisije o standardnim ugovornim klauzulama između voditelja obrade i izvršitelja obrade u pogledu pitanja iz članka 28. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 29. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/1725 („nacrt standardnih ugovornih klauzula“).
8. Istog je dana Europska komisija objavila i nacrt provedbene odluke Komisije i njezina priloga o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka u treće zemlje u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.
9. Europska komisija zatražila je 12. studenoga 2020. zajedničko mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) i Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) na temelju članka 42. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2018/1725 (EUDPR) o tim dvama skupovima nacrt standardnih ugovornih klauzula i odgovarajućim provedbenim aktima.
10. Radi jasnoće EDPB i EDPS odlučili su izdati dva zasebna mišljenja o tim dvama skupovima standardnih ugovornih klauzula.
11. Područje primjene ovog mišljenja stoga je ograničeno na nacrt odluke i nacrt standardnih ugovornih klauzula između voditelja obrade i izvršitelja obrade u pogledu pitanja iz članka 28. stavaka 3. i 4. GDPR-a i članka 29. stavaka 3. i 4. EUDPR-a.

## 3 OPĆE OBRAZLOŽENJE U POGLEDU NACRTA ODLUKE I NACRTA STANDARDNIH UGOVORNIH KLAUZULA

### 3.1 Opće napomene

12. U svakom skupu standardnih ugovornih klauzula moraju se dodatno utvrditi odredbe predviđene člankom 28. GDPR-a i člankom 29. EUDPR-a. Mišljenjem EDPB-a i EDPS-a nastoji se osigurati dosljednost i pravilna primjena članka 28. GDPR-a u pogledu predstavljenog nacrt standardnih ugovornih klauzula koji bi mogao poslužiti kao standardne ugovorne klauzule u skladu s člankom 28. stavkom 7. GDPR-a i člankom 29. stavkom 7. EUDPR-a.
13. EDPB i EDPS smatraju da klauzule kojima se samo ponavljaju odredbe članka 28. stavaka 3. i 4. GDPR-a i članka 29. stavaka 3. i 4. EUDPR-a nisu prikladne da bi bile standardne ugovorne klauzule. EDPB i EDPS stoga su odlučili analizirati dokument u cijelosti, uključujući dodatke. EDPB i EDPS smatraju da bi se ugovorom u skladu s člankom 28. GDPR-a ili člankom 29. EUDPR-a trebalo dodatno utvrditi i pojasniti kako će se odredbe ispuniti. U tom se kontekstu analizira nacrt standardnih ugovornih klauzula podnesen na mišljenje Odboru i EDPS-u.
14. Donesene standardne ugovorne klauzule čine skup jamstava koja se upotrebljavaju kakva jesu s obzirom na to da su namijenjena zaštiti ispitanika i ublažavanju specifičnih rizika povezanih s temeljnim načelima zaštite osobnih podataka.

15. EDPB i EDPS općenito pozdravljaju donošenje standardnih ugovornih klauzula kao snažnog alata za osiguranje odgovornosti kojim se voditeljima i izvršiteljima obrade olakšava poštovanje njihovih obveza u okviru GDPR-a i EUDPR-a.
16. EDPB je već izdao mišljenja o standardnim ugovornim klauzulama koje su pripremili dansko nadzorno tijelo<sup>2</sup> i slovensko nadzorno tijelo<sup>3</sup>.
17. Kako bi se osigurao dosljedan pristup zaštiti osobnih podataka u cijeloj Uniji, EDPB i EDPS snažno pozdravljaju činjenicu da Komisija namjerava donijeti standardne ugovorne klauzule koje će imati učinak na razini EU-a.
18. Isti skup standardnih ugovornih klauzula doista će se primjenjivati neovisno o tome uključuje li taj odnos privatne subjekte, javna tijela država članica ili institucije ili tijela EU-a. Tim će se standardnim ugovornim klauzulama na razini EU-a osigurati daljnje usklađivanje i pravna sigurnost.
19. EDPB i EDPS također pozdravljaju činjenicu da bi se isti skup standardnih ugovornih klauzula trebao primjenjivati na odnos voditelja obrade i izvršitelja obrade na koje se primjenjuje GDPR odnosno EUDPR.

### 3.2 Objašnjenje primijenjene metodologije i strukture dokumenta

20. Radi jasnoće ovo mišljenje obuhvaća i. osnovni dio s općim napomenama EDPB-a i EDPS-a te ii. prilog u kojem se izravno iznose napomene više tehničke prirode o nacrtu odluke i nacrtu standardnih ugovornih klauzula kako bi se naveli neki primjeri mogućih izmjena. Ne postoji hijerarhija između općih i tehničkih napomena.
21. Osim toga, glavne napomene o nacrtu odluke i nacrtu standardnih ugovornih klauzula predstavljene su u dva zasebna odjeljka. Ako je potrebno, navode se upućivanja kako bi se osigurala dosljednost.
22. Radi dosljednosti, gdje je to potrebno, upućuje se i na Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a 02/2021 o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka u treće zemlje.

## 4 ANALIZA NACRTA ODLUKE I NJEZINA PRILOGA

### 4.1 Glavne napomene o nacrtu odluke

#### 4.1.1 O području primjene Odluke i povezivanju s drugim skupom nacrtu standardnih ugovornih klauzula za prijenose

23. Člankom 2. nacrtu odluke predviđa se da se „standardne ugovorne klauzule utvrđene u Prilogu mogu upotrebljavati u ugovorima između voditelja obrade i izvršitelja obrade koji obrađuje osobne podatke u njegovo ime ako voditelj i izvršitelj obrade podliježu Uredbi (EU) 2016/679 ili Uredbi (EU) 2018/1725”.

---

<sup>2</sup> Mišljenje 14/2019 o nacrtu standardnih ugovornih klauzula koje je predalo dansko nadzorno tijelo (članak 28. stavak 8. GDPR-a): [https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb\\_opinion\\_201914\\_dk\\_scc\\_en.pdf](https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_opinion_201914_dk_scc_en.pdf)

<sup>3</sup> Mišljenje 17/2020 o nacrtu standardnih ugovornih klauzula koje je predalo slovensko nadzorno tijelo (članak 28. stavak 8. GDPR-a): [https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinjoni-tal-bord-art-64/opinion-172020-draft-standard-contractual\\_hr](https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinjoni-tal-bord-art-64/opinion-172020-draft-standard-contractual_hr)

24. EDPB i EDPS smatraju da je tekst tog članka u sadašnjem obliku izvor pravne nesigurnosti kad je riječ o situacijama u kojima će se subjekti moći osloniti na te standardne ugovorne klauzule.
25. EDPB i EDPS shvaćaju da je namjera Komisije da se tim standardnim ugovornim klauzulama obuhvate samo situacije unutar EU-a i da se na te klauzule ne bi trebalo oslanjati u slučaju prijenosa u smislu poglavlja V. U tim bi se slučajevima stranke trebale oslanjati na zasebni skup standardnih ugovornih klauzula utvrđenih za prijenos osobnih podataka u treće zemlje u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 kojima su obuhvaćeni i zahtjevi iz članka 28. stavka 3. i članka 28. stavka 4. GDPR-a („**standardne ugovorne klauzule za prijenos**”).
26. EDPB i EDPS smatraju da nacrt odluke strankama ne pruža dovoljnu jasnoću, a točno područje primjene Odluke mora biti jasno utvrđeno i detaljno navedeno u posebnoj uvodnoj izjavi nacrta odluke, primjerice prije uvodne izjave 10. nacrta odluke u sadašnjem obliku.
27. Nadalje, Odbor i EDPS smatraju da se tekstom članka 2. nacrta odluke u sadašnjem obliku područje primjene ne ograničava na situacije unutar EU-a jer voditelji obrade ili izvršitelji obrade koji podliježu GDPR-u za određenu aktivnost obrade mogu imati poslovni nastan izvan EU-a na temelju članka 3. stavka 2. GDPR-a. Zatim bi trebalo pojasniti mogu li se u toj situaciji osloniti na te standardne ugovorne klauzule.
28. Naposljetku, EDPB i EDPS smatraju da predviđeno ograničenje na situacije unutar EU-a nije opravdano. Na primjer, EDPB i EDPS ne vide razlog za sprečavanje subjekata da se oslanjaju na te standardne ugovorne klauzule, radi usklađivanja s člankom 28. stavkom 3. i člankom 28. stavkom 4. GDPR-a, ako jedna od stranaka ne podliježe GDPR-u za određenu aktivnost obrade, ali se nalazi u odgovarajućoj zemlji. Ako se područje primjene standardnih ugovornih klauzula proširi na situacije koje uključuju prijenose izvan EU-a, strankama bi trebalo pojasniti da će se tim standardnim ugovornim klauzulama osigurati usklađenost sa zahtjevima iz članka 28. stavaka 3. i 4. GDPR-a ili članka 29. stavaka 3. i 4. EUDPR-a, ali ne sa svim zahtjevima koji proizlaze iz GDPR-a ili EUDPR-a, primjerice kad je riječ o pravilima povezanim s međunarodnim prijenosima.
29. Prema mišljenju EDPB-a i EDPS-a, važno je u Odluci jasno objasniti i odnos između tog skupa standardnih ugovornih klauzula i standardnih ugovornih klauzula za prijenos. Strankama bi već u Odluci trebalo pojasniti da se, kada se žele koristiti standardnim ugovornim klauzulama u skladu s člankom 28. stavkom 7. GDPR-a i člankom 46. stavkom 2. točkom (c) GDPR-a, moraju osloniti na standardne ugovorne klauzule za prijenos.

## 4.2 Glavne napomene o Prilogu Provedbenoj odluci Komisije

### 4.2.1 Namjena i područje primjene (klauzula 1. nacrta standardnih ugovornih klauzula)

30. U **klauzuli 1. točki (a)** nacrta standardnih ugovornih klauzula navodi se da je namjena standardnih ugovornih klauzula osigurati usklađenost s GDPR-om i EUDPR-om. EDPB i EDPS smatraju da bi se ugovorne stranke pri potpisivanju klauzula trebale moći odlučiti hoće li se pozivati na GDPR ili na EUDPR, ovisno o relevantnoj uredbi koja se primjenjuje na njihovu situaciju.
31. Na taj način subjekti koji upotrebljavaju standardne ugovorne klauzule u skladu s člankom 28. GDPR-a u njima se ne bi pozivali na EUDPR, a subjekti koji se oslanjaju na članak 29. EUDPR-a ne bi se pozivali na GDPR. Time bi se pridonijelo jasnoći odnosa između stranaka koje su često manje upoznate s takvim propisima. U tom slučaju u standardnim ugovornim klauzulama trebalo bi navesti da je takav odabir moguć i u skladu s time prilagoditi nacrt standardnih ugovornih klauzula.



32. Kako je predviđeno u **klauzuli 1. točkama (b) i (c)** i u skladu s **klauzulom 5.** (klauzula o pristupanju), nekoliko voditelja obrade i izvršitelja obrade navedenih u **Prilogu I.** mogu biti stranke standardnih ugovornih klauzula za obradu navedenu u **Prilogu II.** EDPB i EDPS smatraju da bi se, u slučaju više ugovornih stranaka, standardnim ugovornim klauzulama (i njihovim priložima) trebalo zahtijevati od stranaka da detaljnije navedu i razgraniče raspodjelu odgovornosti te jasno utvrde koju obradu provodi izvršitelj obrade, u ime kojeg voditelja obrade i u koju svrhu. Trenutačna formulacija tih standardnih ugovornih klauzula i priloga može dovesti do nejasnoća kad je riječ o kvalifikacijama i ulogama svakog subjekta u odnosu na određeni postupak obrade, posebno s obzirom na mogućnost uključivanja klauzule o pristupanju.

#### 4.2.2 Nepromjenjivost (klauzula 2. nacрта standardnih ugovornih klauzula)

33. U skladu s **klauzulom 2. točkom (b)** nacрта standardnih ugovornih klauzula stranke se obvezuju da ih neće mijenjati osim ako dodatne klauzule „ne proturječe, izravno ili neizravno” standardnim ugovornim klauzulama. Kako bi se voditeljima obrade i izvršiteljima obrade pružila pravna sigurnost, EDPB i EDPS pozdravili bi pojašnjenje vrste klauzula za koje bi Europska komisija smatrala da izravno ili neizravno proturječe standardnim ugovornim klauzulama. Takvo pojašnjenje moglo bi, na primjer, ukazivati na to da su standardnim ugovornim klauzulama proturječne one klauzule koje narušavaju ili negativno utječu na obveze u standardnim ugovornim klauzulama ili sprečavaju usklađenost s obvezama sadržanima u njima. Na primjer, klauzule kojima se izvršiteljima obrade omogućuje da podatke upotrebljavaju za vlastite potrebe bile bi proturječne obvezi izvršitelja obrade da osobne podatke obrađuje samo u ime voditelja obrade te u svrhe i sredstvima koje je utvrdio voditelj obrade.

#### 4.2.3 Klauzula o pristupanju (klauzula 5. nacрта standardnih ugovornih klauzula)

34. U skladu s **klauzulom 5.** nacрта standardnih ugovornih klauzula svaki subjekt može pristupiti standardnim ugovornim klauzulama i tako postati nova ugovorna stranka kao voditelj ili izvršitelj obrade. Kako je prethodno navedeno, stranke koje podnose zahtjev trebale bi jasno navesti kvalifikaciju i ulogu takve nove ugovorne stranke u priložima kako bi se detaljnije opisala i razgraničila raspodjela odgovornosti te jasno navelo koju obradu provodi izvršitelj obrade, u ime kojeg voditelja obrade i u koju svrhu.
35. **Klauzulom 5. točkom (a)** pristupanje novih stranaka standardnim ugovornim klauzulama uvjetuje se suglasnošću svih drugih stranaka. Kako bi se izbjegle poteškoće u praksi, EDPB i EDPS pozdravili bi pojašnjenje načina na koji bi druge stranke mogle dati takvu suglasnost (u pisanom ili drugom obliku, uz rok za davanje suglasnosti i informacije potrebne prije davanja suglasnosti). Nadalje, EDPB i EDPS pozdravili bi pojašnjenje o tome trebaju li i na koji način sve stranke dati suglasnost, neovisno o njihovoj kvalifikaciji i ulozi u obradi.

#### 4.2.4 Obveze stranaka (klauzula 7. nacрта standardnih ugovornih klauzula)

36. Iako je njezin naslov „Obveze stranaka”, **klauzula 7. točka (a)** u sadašnjem obliku upućuje samo na obveze izvršitelja obrade. U članku 28. stavku 3. GDPR-a navodi se da se u ugovoru između voditelja i izvršitelja obrade utvrđuju prava, ali i obveze voditelja obrade. Stoga EDPB i EDPS predlažu da se radi potpunosti i veće jasnoće u tu klauzulu uključi upućivanje na obveze voditelja obrade. Primjerice, ispred klauzule 7. točke (a) mogla bi se dodati sljedeća rečenica: „Voditelj obrade podataka ima pravo i obvezu donositi odluke o svrhama i načinima obrade osobnih podataka te je odgovoran osigurati da se obrada osobnih podataka odvija u skladu s primjenjivim odredbama EU-a ili države članice o zaštiti



podataka i klauzulama (među ostalim, da se obrada osobnih podataka koja je zatražena od izvršitelja obrade temelji na pravnoj osnovi u skladu s člankom 6. GDPR-a ili člankom 5. EUDPR-a).”

37. U klauzuli 7. točki (a) isto se tako utvrđuje da bi upute trebale biti navedene u Prilogu IV. te da voditelj obrade može dati i naknadne upute. Kako bi se u potpunosti proveli prava i obveze stranaka utvrđeni u standardnim ugovornim klauzulama, voditelj obrade treba imati mogućnost davanja „naknadnih uputa”, koja, međutim, nije neograničena. Sve naknadne upute trebale bi biti u skladu s odgovarajućim pravima i obvezama stranaka utvrđenima u standardnim ugovornim klauzulama. EDPB i EDPS smatraju da bi to trebalo jasno navesti u toj klauzuli.
38. Osim toga, kako bi se poboljšala usklađenost s tekstom članka 28. stavka 3. točke (a) GDPR-a i članka 29. stavka 3. točke (a) EUDPR-a te kako bi se ta obveza izravno uključila u ugovor, EDPB i EDPS predlažu da se završetak prve rečenice klauzule 7. točke (a) izmijeni dodavanjem sljedećeg podcrtanog teksta: „Izvršitelj obrade podataka obrađuje osobne podatke samo prema dokumentiranim uputama voditelja obrade podataka, osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade; u tom slučaju izvršitelj obrade obavješćuje voditelja obrade o tom pravnom zahtjevu prije obrade, osim ako se predmetnim pravom zabranjuje takvo obavješćivanje zbog važnih razloga od javnog interesa.”
39. Kad je riječ o nezakonitim uputama voditelja obrade opisanima u članku 28. stavku 3. drugom podstavku GDPR-a, EDPB i EDPS smatraju da bi ugovor između voditelja obrade i izvršitelja obrade trebao sadržavati preciznije informacije o posljedicama i rješenjima predviđenima u slučaju da izvršitelj obrade obavijesti voditelja obrade da se uputom krši GDPR ili druge primjenjive odredbe o zaštiti podataka. Stoga bi Europska komisija trebala pozvati stranke da u ugovor uključe dodatne podatke o posljedicama obavješćivanja o uputama kojima se krši pravo (npr. klauzulu o mogućnosti izvršitelja obrade da obustavi provedbu predmetne upute dok voditelj obrade ne potvrdi, izmijeni ili povuče svoju uputu, klauzulu o raskidu ugovora ako voditelj obrade ustraje na nezakonitoj uputi).
40. Kad je riječ o mogućnostima koje su dostupne voditelju obrade u skladu s **klauzulom 7.2.** o brisanju ili vraćanju podataka, EDPB i EDPS pozivaju Europsku komisiju da u samoj klauzuli navede da bi voditelj obrade tijekom cijelog trajanja ugovora i nakon njegova raskida trebao moći promijeniti odluku donesenu u trenutku potpisivanja ugovora.
41. Kao opću napomenu o **klauzuli 7.3.** o sigurnosti obrade EDPB i EDPS navode da izvršitelj obrade snosi sve obveze i da uloga voditelja obrade nije utvrđena posebno u pogledu procjene rizika koja se mora provesti zbog sigurnosnih mjera s obzirom na svrhu obrade koju je odredio voditelj obrade. U nekim slučajevima, primjerice kada pohranjuje podatke, izvršitelj obrade možda nije upoznat s točnom svrhom obrade. U skladu s odredbom članka 28. stavka 3. GDPR-a EDPB i EDPS stoga smatraju da bi klauzulu trebalo dopuniti obvezama povezanim sa sigurnošću obrade koje se primjenjuju na voditelja obrade, koji posebno mora pružiti sve korisne informacije izvršitelju obrade kako bi ispunio relevantne zahtjeve u tom pogledu.
42. **Klauzulom 7.3. točkom (a)** nacрта standardnih ugovornih klauzula propisuje se da izvršitelj obrade mora u roku od najviše 48 sati obavijestiti voditelja obrade o povredi osobnih podataka. Takva odgoda može biti kratka u nekim situacijama i može se zabunom zamijeniti s rokom odgode u kojem voditelj obrade mora obavijestiti nadzorno tijelo o povredi osobnih podataka (koji počinje kada voditelj obrade sazna za povredu odnosno kada ga izvršitelj obrade obavijesti o povredi). Uzimajući u obzir zahtjev da izvršitelj obrade „bez nepotrebnog odgađanja” obavijesti voditelja obrade nakon što sazna za povredu osobnih podataka u skladu s člankom 33. stavkom 2. GDPR-a, EDPB i EDPS predlažu da se strankama prepusti utvrđivanje odgovarajućeg roka za ispunjenje tog zahtjeva, ovisno o konkretnoj situaciji.

Stoga bi od stranaka trebalo zatražiti da u standardnim ugovornim klauzulama navedu dogovoreni rok za takvo obavješćivanje.

43. **Klauzulom 7.4. točkom (c)** nacрта standardnih ugovornih klauzula predviđa se mogućnost da se voditelj obrade, u svrhu provedbe revizija, osloni na neovisnog revizora kojeg je ovlastio izvršitelj obrade. Ta odredba nije predviđena u članku 28. stavku 3. točki (h) GDPR-a i treba je uskladiti s tim člankom, kojim se propisuje da izvršitelj obrade mora omogućiti revizije, uključujući inspekcije, koje provodi voditelj obrade ili drugi revizor kojeg je ovlastio voditelj obrade te im mora pridonijeti. Izvršitelj obrade stoga bi mogao predložiti revizora, ali odluku o revizoru mora donijeti voditelj obrade u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (h) GDPR-a.
44. U **klauzuli 7.4. točki (c)** navodi se i da voditelj obrade snosi troškove neovisnog revizora ako ga je ovlastio te da izvršitelj obrade, ako naloži reviziju, snosi troškove neovisnog revizora. Budući da pitanje raspodjele troškova između voditelja obrade i izvršitelja obrade nije uređeno GDPR-om, EDPB i EDPS stoga smatraju da bi svako upućivanje na troškove trebalo izbrisati iz te klauzule.
45. Kad je riječ o **klauzuli 7.7.** o međunarodnim prijenosima, točnije o situaciji u kojoj se izvršitelj obrade oslanja na podizvršitelja obrade u trećoj zemlji, EDPB i EDPS smatraju da bi točka (b) mogla biti jasnija u pogledu mogućnosti da te dvije stranke potpišu samo jedan skup standardnih ugovornih klauzula radi usklađivanja s poglavljem V. i člankom 28. stavkom 4. GDPR-a, pod uvjetom da se to doista želi postići tom klauzulom, što bi trebalo dodatno pojasniti. Trebalo bi pojasniti i trebaju li se stranke u tom slučaju oslanjati na taj skup standardnih ugovornih klauzula ili na standardne ugovorne klauzule za prijenos, kojima se isto tako osiguravaju zaštitne mjere u skladu s člankom 28. stavcima 3. i 4. GDPR-a.
46. Osim toga, EDPB i EDPS željeli bi istaknuti da se u **klauzuli 7.7. točki (b)** upućuje samo na upotrebu standardnih ugovornih klauzula za prijenos, ali bi se pri definiranju prijenosa od izvršitelja obrade do podizvršitelja obrade u trećoj zemlji moglo opravdano osloniti na nekoliko drugih alata za prijenos te stoga predlažu upotrebu općenitije formulacije u odnosu na alate za prijenos u skladu s člankom 46. GDPR-a.
47. EDPB i EDPS isto su tako utvrdili potrebu za dodatnim pojašnjenjem posljednjeg dijela točke (b) klauzule 7.7., koji se odnosi na „uvjete upotrebe” standardnih ugovornih klauzula za prijenos. Budući da ta odredba upućuje na mogućnost postojanja posebnih uvjeta upotrebe standardnih ugovornih klauzula za prijenos, potrebno je navesti koji su to uvjeti.

#### 4.2.5 Prava ispitanika (klauzula 8. nacрта standardnih ugovornih klauzula)

48. Prema mišljenju EDPB-a i EDPS-a, trenutni naslov klauzule „Prava ispitanika” ne odražava njezin sadržaj.
49. U **klauzuli 8. točkama (a) i (b)** nacрта standardnih ugovornih klauzula doista se upućuje na obvezu izvršitelja obrade da pruži pomoć u pogledu obveza voditelja obrade da odgovori na zahtjeve za ostvarivanje prava ispitanika koja su utvrđena u poglavlju III. GDPR-a i poglavlju III. EUDPR-a. Međutim, klauzula 8. točke (c) i (d) odnose se na pomoć koju izvršitelj obrade pruža u pogledu drugih vrsta obveza voditelja obrade, posebno na temelju članaka od 32. do 36. GDPR-a i članaka od 33. do 41. EUDPR-a.
50. EDPB i EDPS stoga predlažu da se naslov te klauzule promijeni u „Pomoć voditelju obrade” s obzirom na to da izvršitelj obrade treba pružiti različitu pomoć.

51. Kao drugu mogućnost EDPB i EDPS preporučili bi Komisiji da klauzulu podijeli na dvije kako bi se razlikovala pomoć koju izvršitelj obrade treba pružiti u pogledu:
- )] obveza voditelja obrade da odgovori na zahtjeve za ostvarivanje prava ispitanika koja su utvrđena u poglavlju III. GDPR-a i poglavlju III. EUDPR-a te
  - )] obveza voditelja obrade na temelju članaka od 32. do 36. GDPR-a i članaka od 33. do 41. EUDPR-a.
52. Osim toga, u klauzuli 8. točki (a) nacрта standardnih ugovornih klauzula navodi se da „[i]zvršitelj obrade podataka odmah obavješćuje voditelja obrade podataka o svakom zahtjevu primljenom izravno od ispitanika. Izvršitelj obrade podataka sam ne odgovara na taj zahtjev ako i sve dok ga za to ne ovlasti voditelj obrade podataka.”
53. EDPS i EDPB smatraju da bi u toj klauzuli trebalo:
- )] dodatno navesti da se odgovori ispitanicima daju u skladu s uputama voditelja obrade (npr. o sadržaju odgovora) kako je utvrđeno u Prilogu IV.
  - )] dodatno navesti da bi u Prilogu VII. trebalo opisati i jasno utvrditi opseg obveze izvršitelja obrade koja se odnosi na ostvarivanje prava ispitanika u ime voditelja obrade.
54. **Klauzulom 8. točkom (c) podtočkom 1. i klauzulom 9. točkom (a)** zahtijeva se određivanje nadležnog nadzornog tijela, ali se ne predviđa situacija u kojoj postoji više voditelja obrade kao ugovornih stranaka te time i više nadležnih nadzornih tijela. Stoga bi trebalo dodati mogućnost da se navede više nadležnih nadzornih tijela. Osim toga, mogu postojati slučajevi prekogranične obrade na koju se primjenjuju klauzule te se kao nadležno nadzorno tijelo određuje vodeće nadzorno tijelo. To bi trebalo uzeti u obzir i u klauzuli 8. točki (c) podtočki 1. te klauzuli 9. točki (a).
55. EDPB i EDPS predlažu da bi u slučajevima u kojima su izvršitelji obrade u EU-u obvezani zakonima ili praksama trećih zemalja koje utječu na usklađenost s klauzulama Komisija trebala procijeniti je li te slučajeve potrebno urediti dodatnom klauzulom.

#### 4.2.6 Prilozi nacrtu standardnih ugovornih klauzula

56. Standardne ugovorne klauzule namijenjene su upotrebi u sporazumima o obradi podataka, koji mogu uključivati više stranaka kao voditelja obrade i/ili više stranaka kao izvršitelja obrade. To podrazumijeva rizik da će odgovornosti stranaka biti nejasne ako se prilozi ne ispune na odgovarajući način. Taj se rizik povećava kada nove stranke naknadno pristupe ugovoru primjenom klauzule o pristupanju i/ili ako ugovor obuhvaća različite svrhe ili različite okolnosti obrade.
57. EDPS i EDPB smatraju da je iznimno važno da se u prilogima standardnim ugovornim klauzulama sasvim jasno razgraniče uloge i odgovornosti svake stranke u svakom odnosu te u pogledu svake aktivnosti obrade. To je nužno kako bi stranke mogle utvrditi tko obrađuje koje osobne podatke za koga i u koju svrhu, koje se upute primjenjuju i tko smije davati upute. Bilo kakva dvosmislenost onemogućila bi voditeljima obrade ili izvršiteljima obrade da ispune svoje obveze u skladu s načelom odgovornosti.
58. Ako se stranke koje nude ili upotrebljavaju određene usluge obrade, opis (pojedivosti) obrade, primjenjive tehničke i organizacijske mjere, upute voditelja obrade za obradu osobnih podataka, posebna ograničenja i/ili dodatne zaštitne mjere za podatke posebne kategorije, ovlašteni podizvršitelji obrade i/ili tehničke i organizacijske mjere u skladu s kojima izvršitelj obrade mora

pomagati voditelju obrade razlikuju, od stranaka bi trebalo zahtijevati da dopune dodatne priloge od I. do VII., osim ako su razlike neznatne i ako su iznimke jasno opisane u priložima.

59. U slučaju složenog ugovora koji obuhvaća, primjerice, nekoliko stranaka ili više svrha, uvijek mora biti jasno koji prilog (ili, u slučaju ograničenih odstupanja u jednom prilogu, koja se odredba takva priloga) primjenjuje na danu situaciju ili odnos. Potrebno je jasno utvrditi i razlikovati različite aktivnosti obrade.

\*\*\*

Za Europskog nadzornika za zaštitu podataka

Europski nadzornik za zaštitu podataka

(Wojciech Wiewiorowski)

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Andrea Jelinek)